Oaspeţi la SAGA

Momente de încărcătură emoţională.

Scurte eseuri de Marian Miron

Fotografii: Marian Miron

Redactor: Victoria Sara Dazin

„La anul, la Ierusalim!”

Dacă te uit, Ierusalim, lasă mâna mea dreaptă să se ofilească! – **Psalmul 137:5 Versiunea Louis Segond**
Dacă te voi uita, Ierusalime, să-şi uite dreapta mea destoinicia ei!- **Psalmul 137:5 VDC**
De te voi uita, Ierusalime, uitată să fie dreapta mea!- **Psalmul 136:5 Biblia ortodoxă**

Recunosc că n-am auzit angajament mai puternic ca cel din citatul biblic de mai sus, indiferent de traducere / versiune. Totuşi, oricât de reticent aş fi faţă de

asumarea afirmaţiilor radicale de mai sus, după ce am urcat în **Oraşul Păcii** (la propriu, dar şi la figurat, căci este vorba şi de o ascensiune spirituală, desigur!) şi după ce am zăbovit mai mult timp în *cel mai* mare oraş al Israelului, străbătându-i în lung şi-n lat vechile străzi şi petrecând clipe preţioase in diverse locaţii ce nu pot fi enumerate aici din motive de spaţiu, şi, ei bine, după ce am descoperit cât de real şi profund este impactul emoţional şi spiritual resimţit aici, chiar cred că Ierusalimul nu poate fi uitat vreodată. **Never**...
P.S.: Desigur, chiar aşa stând lucrurile, dar şi pentru că aş vrea să revin aici, nu voi ezita nicicând să rostesc, asemenea evreilor din lumea întreagă, „**La anul, la Ierusalim**!” 😀

La mulţi ani, Israel!

Nu e deloc puţin lucru să te (sur)prindă în Ţara Sfântă, chiar fără să te gândeşti mai dinainte la asta, **Aniversarea a 75 de ani de la înfiinţarea statului Israel** (organizată aici în 26 aprilie, după calendarul iudaic) şi să fi astfel martorul unor manifestări de mare entuziasm ale evreilor care se întrec în împodobirea străzilor, locuinţelor şi maşinilor cu drapelul naţional 🇮🇱, ca să nu

mai vorbim de festivităţile organizate de oficialităţile statale, aşa cum nicio altă naţiune nu sărbătoreşte astfel de momente.

Dacă ai totuşi această şansă onorantă, înţelegi o dată în plus că o astfel de aniversare nu-i altceva decât vechiul şi repetatul *strigăt de biruinţă* al unui popor greu încercat, dar rezistent întotdeauna, care se bucură de privilegiul de a fi sub ocrotirea lui Dumnezeu (Elohim). Pentru că "*Israel a avut mii de ocazii să moară şi de mii de ori a reînviat*", aşa cum bine spunea **Edmond Fleg** în cartea "***De ce sunt evreu***"...

La mulţi ani, Israel! 🇮🇱🕎🙏❤️

Omul nu e singur

Natura îi atrage atenția omului prin trei aspecte: forța, frumusețea şi măreția. Omul îi explorează forța, se bucură de frumusețe iar măreția îi inspiră smerenie...
– Abraham Joshua Heschel

Afirmaţiile de mai sus nu aparţin doar unui citat faimos: sunt chiar primele cuvinte cu care reputatul rabin şi filozof **Abraham Joshua Heschel** îşi începe cartea „***Omul nu e singur***”, cuvinte cu care am fost „agăţat” să cumpăr această lucrare filozofică în urmă cu 20 de ani, dar pe care n-am reuşit s-o citesc până acum datorită unui gest greşit de a o împrumuta unui prieten mult mai uituc decât mine 😀. În fine, acum, că am recuperat-o, chiar nu mai contează acest ultim aspect…

Ei bine, dacă Platon spunea că „*filozofia începe din mirare*” iar Goethe, mult mai târziu, ajungea la concluzia că „*cea mai înaltă treaptă la care poate ajunge omul este mirarea*”, fix de la acest punct, al mirării (care pare să ne lipsească total sau să ne „moară” uneori celor mai mulţi dintre noi😟), îşi începe şi Heschel construcţia sa filozofică, ajungând să deplângă direcţia spre care, din nefericire, ne îndreptăm: „*Pe măsură ce civilizaţia înaintează, simţul mirării se atrofiază aproape în mod inevitabil. Aceasta atrofiere este un simptom alarmant al stării noastre mentale. Omenirea nu va muri din lipsă de informaţie, ci numai din lipsă de preţuire.* ***Începutul fericirii este atunci când ne dăm seama că viaţa fără mirare nu merită să fie trăită****. Nu voinţa de a crede ne lipseşte, ci voinţa de a ne mira”.*

Chiar aşa, ce poate fi mai sublim decât momentele în care rămâi mut de uimire şi admiraţie în faţa orizontului de pe coama unui munte sau de pe plaja unei mări ”fără margini” în ziua când ai cer senin, sau când încremeneşti efectiv în faţa unei opere de artă ori a straielor diferite pe care natura le îmbracă în fiecare anotimp, ori când găseşti în tine resursele să îţi ridici privirea şi să admiri liniştit măreţia cerului înstelat, a universului în care şi tu ai fost plasat pentru o vreme, chiar dacă ceilalţi, cei mai mulţi, n-au nici plăcerea nici răgazul pentru astfel de preocupări?

Şi de ce n-ai avea curajul să accepţi (chiar bucurându-te!) că totul aparţine unui puzzle măreţ care te include şi pe tine, construit miniţios şi orchestrat după legi situate încă în afara capacităţii tale de înţelegere?

P.S.: *Această postare nu este o recenzie, ci doar o scurtă reflecţie generată de cartea menţionată mai sus şi trebuie tratată ca atare…*

Memento de **Ziua Internaţională a Comemorării Victimelor Holocaustului**

Citesc în aceste zile o reeditare recentă a cărţii "**Istoria Holocaustului din România**", aparţinând venerabilului jurnalist şi scriitor român de origine evreiască, **Teşu Solomovici**. De fapt, n-o citesc, o studiez. Cartea cu pricina nu este doar o carte, este un veritabil manual care îmbogăţeşte substanţial aşa-numitul ***Memorial al Neuitării***, scris cu maximă luciditate dar şi cu emoţia justificată a celui care a fost deopotrivă martor şi victimă a Infernului declanşat în perioada interbelică împotriva comunităţilor evreieşti.

Deşi în ultima vreme am lecturat peste 20 de cărţi, majoritatea traduceri, despre atrocităţile îndreptate asupra evreilor, conţinutul acestui manual de istorie, cu o colecţie impresionantă de documente istorice, fotografii, articole şi mărturii cutremurătoare despre politica *„de purificare a României"* care a condus la exterminarea a peste 300.000 de evrei români şi ucraineni, mă oripilează mai mult decât toate celelalte cărţi pomenite mai sus.

Inutil să spun din nou că astfel de lecturi îmi generează inevitabil un reflex de gândire precaută (pentru unii, "prăpăstioasă"😀) - a se înţelege extrem de vigilentă - la toate ingerinţele satrapilor acestor vremuri, la pachet cu riscul asumat de a fi considerat (pe nedrept, desigur) conspiraţionist 😉.

Dacă în anii celui de-al doilea război mondial, de dragul "corectitudinii politice", conducătorii români au făcut pact cu Diavolul (regimul german nazist), dovedind cât de mult se poate înjosi specia umană, cine ne poate garanta că astăzi sau mâine, din varii motive politice, cei care ne conduc nu vor accepta la un moment dat, cu aceeaşi vinovată obedienţă, nişte decizii suprastatale anormale, natura umană fiind la fel de coruptibilă?

Tocmai din acest motiv, consider că aplecarea asupra acestei capodopere istorice şi a altora de acest fel, este fundamentală: *Educaţia despre Holocaust poate preveni repetarea unor astfel de greşeli umane...*

Jaffa

Ispitiţi în fiecare zi cu tot soiul de reclame pentru lucrurile de care nu avem neapărat nevoie, ni se întâmplă adesea să uităm că ”*fericirea stă în lucrurile simple*”, după cum au zis-o şi alţii, ca să nu mai amintesc de ***Paulo Coelho*** care spunea că însăşi *măretia lui Dumnezeu se dezvăluie în lucrurile simple*.

Mi-am amintit de acest adevăr acum, când am poposit în simpaticul oraş **Jaffa** sau **Yaffa**, (partea sudică, antică, a oraşului Tel Aviv), unde am descoperit oameni deosebit de modeşti, atât cât i-am putut cunoaşte direct pe câţiva dintre locuitorii acestei urbe, pe feţele cărora se citea că sunt oameni fericiţi si mulţumiţi cu ceea ce fac şi au... Ulterior am aflat că fericirea acestora rezidă în capacitatea / hotărârea lor de a trăi în armonie în acest loc unii cu alţii, evrei, arabi şi creştini...

Câteva simboluri artistice în tablouri, suveniruri sau sub forma unor statuete din centrul oraşului, reprezentând o balenă, mi-au comunicat de la bun început că tocmai păşisem în portul de unde profetul Iona a plecat în călătoria sa pe Marea Mediterană, alegând să nu mai asculte de Dumnezeu (Elohim), cu toate consecinţele ulterioare. Evident, chiar şi pentru cei ce nu sunt pasionaţi de naraţiunea biblică, popasul în **Jaffa**, unul din *cele mai* vechi oraşe-porturi din lume, poate fi deosebit de fascinant şi oportun pentru cunoaşterea istoriei tumultoase a acestui ţărm al Ţării Sfinte.

O legendă evreiască îl leagă de numele unuia din fiii lui Noe, Yafet, care ar fi întemeiat portul la 40 de ani după Potop. Dincolo însă de ţesătura legendară, după părerea mea, Jaffa va fi întotdeauna o locaţie extrem de provocatoare pentru pasionaţii de istorie.

Mărturisesc că după ce i-am străbătut în lung şi-n lat vechile străzi (unele, foarte înguste!), zăbovind adesea în faţa sau în interiorul unor clădiri antice impresionante, dar şi a unui muzeu de antichităţi, am sacrificat aproape o noapte citind despre viaţa sa zbuciumată de-a lungul istoriei şi despre toate dominaţiile pe care le-a cunoscut această urbă, desigur şi din cauza poziţiei sale geografice, aşa cum nu cred că a mai cunoscut alt oraş: de la cea egipteană,

asiriană, persană, babilonieană, feniciană, elenă, romană, otomană, arabă, la cea a cruciaţilor sau a armatelor lui Napoleon Bonaparte (sigur am omis şi altele, scriind aici doar din memorie, pe baza documentării recente😀)

Deh, la cât de distrus a fost acest oraş în repetate rânduri, cu locuitorii mereu alungaţi sau măcelariţi, cum să nu fie fericiţi localnicii de azi care acum convieţuiesc liniştiti, bucurându-se de pace, lucrul cel mai simplu - și totuși greu de păstrat - și bunul cel mai de preț al oricărui popor?

Tiberias - Sea of Galilee

Probabil aţi sesizat că "periplul" meu pe tărâmul iudaic este marcat în postările precedente de utilizarea frecventă a superlativelor *cea mai, cel mai, cele mai, cei mai*, acestea fiind scrise *cursiv*, deci uşor observabile...

Evident, nici postarea despre **Marea Galileei** nu face excepţie, aceasta fiind lacul de apă dulce *cel mai* jos de pe pământ (212 metri sub nivelul oceanului planetar!) şi *cel mai* mare lac de apă dulce din Israel, alimentat atât de izvoare subterane, cât şi de râul Iordan care apoi curge spre sud prin Valea Iordanului, revărsandu-se în Marea Moartă.

Cunoscută cu mai multe denumiri (Marea Tiberiadei, Lacul Tiberiada, Lacul Kinneret sau Lacul Ghenizaret) **Marea Galileei** este vizitată anual de milioane de turişti, locurile din apropiere având semnificaţie specială pentru creştini, dar şi din alte multiple considerente.

Dincolo însă de detaliile informative de mai sus, pasionaţii de istorie evreiască ştiu că în trecut, pe malurile acestui lac au existat câteva oraşe înfloritoare dintre care a supravieţuit doar **Tiberias**, întemeiat în anul 20 d.Hr. şi care, după distrugerea Ierusalimului de către romani, a avansat la rangul de centru rabinic, aici întrunindu-se ***Sinedriul***, cea mai importantă adunare a învăţaţilor evrei. E bine de ştiut că Tiberias a lăsat omenirii o moştenire spirituală valoroasă, cum ar fi cărţile ***Mishna*** şi ***Talmudul***, scrise de rabinii învăţati, dar şi ***Mishneh Tora***, codul de lege iudaică compus de teologul evreu Maimonide.

Faptul că aici se găseşte un impresionant sit arheologic conservat de secole şi că oraşul Tiberias este binecuvântat cu 17 izvoare cu ape termale care ajung la temperatura de 42°C pe tot parcursul anului, cu proprietăţi medicinale în tratarea multor afecţiuni (parcul oraşului este dotat cu piscine imense, cascade şi jacuzzi pentru tratamente spa!), face ca acest oraş să pozeze de minune într-o locaţie turistică cu mare căutare pentru cei care aleg să-şi petreacă aici vacanţele...😉

P.S.: *Trebuie să recunosc că în acest oraş cu populaţie evreiască majoritară m-am simţit privilegiat să fiu cazat aici pentru o noapte într-un hotel modern, cu personal extrem de atent pentru asigurarea tuturor serviciilor şi mai mult decât amabil să-mi furnizeze informaţii valoroase despre această urbă binecuvântată. Un loc în care aş vrea să revin, desigur, nu doar pentru o noapte...*

Haifa

În mod categoric, chiar dacă zilele în Ţara Sfântă îmi sunt limitate şi sever drămuite chiar şi pe minute, nu puteam rata să vizitez şi câteva obiective turistice pe care doar în pozele prietenilor mei le admirasem până acum, aşa cum sunt cele din partea nordică a Israelului.

Deşi intenţia mea a fost de a ajunge chiar până la Înălţimile Golan (nu neapărat să şi urc pe aceşti munţi faimoşi, deşi, recunosc totuşi, nobila ispită a căţărărilor montane mă urmăreşte pretutindeni😀), ei bine, cu toate asigurările celor care mă însoţesc, n-am reuşit să trec de **Haifa**, al 3-lea *cel mai* mare oraş din Israel, care m-a cucerit total prin poziţia sa strategică, aşezat atât pe ţărmul Mării

Mediterane, cât şi pe o parte a Muntelui Carmel de unde, de bună seamă, am şi obţinut o fascinantă privelişte panoramică. Suficient cât să-mi doresc să revin aici când voi dispune de mai mult timp...😉

Evident, nu puteam să ajung până aici şi să nu petrec câteva ceasuri bune pe aleile mirificelor ***Grădini Bahai***, superb terasate pe acest munte. Mult apreciata capodoperă a grădinilor suspendate ale oraşului Haifa, pe drept cuvânt considerate cea de-a opta minune a lumii, fiind şi una dintre *cele mai* vizitate grădini din lume, este o creaţie artistică greu de imaginat înainte să o vezi . La fel de greu cum îmi este şi mie acum să mă decid ce poze să postez şi ce să las nepostat, şi fix din acest considerent, mă limitez pentru moment doar la câteva dintre cele panoramice 😀

Hag Hanukkah Sameach!

Dincolo de lumina becului pe care te grăbeşti s-o stingi din raţiuni de economie impusă, dincolo de lumina *device*-urilor electronice care ne uşurează traiul zilnic sau care ne aduc necesarul flux de informaţii (nu întotdeauna bune şi corecte!) şi chiar dincolo de mult-dorita şi indispensabila lumină naturală a soarelui de pe cer, va fi întotdeauna, ca un har de nepreţuit, **lumina divină care luminează, încălzeşte şi înnobilează sufletul omului...**

De Hanuka – **Sărbătoarea luminilor** care începe din această seară, precum şi cu ocazia apropiatei **Sărbători a Crăciunului**, tuturor prietenilor evrei şi creştini, o astfel de lumină binecuvântată vă doresc!

Hag Hanukkah Sameach! şi **Crăciun binecuvântat!**

חג חנוכה שמח!

MEMENTO „Hanuka uneori se suprapune cu Crăciunul. Se obisnuieşte ca simbolurile celor două sărbători, candelabrul cu opt braţe (plus unul) 🕎 şi Pomul de Crăciun🎄 să se aseze alături chiar şi atunci când cele două sărbători cad în date diferite, căci ceea ce le uneşte este **Lumina**!" – **Tiberiu Roth**, autorul cărţii „***Evreu fără frontiere***"

**** Photo: A natural menorah plant that grows in Israel*

Oradea, un oraş al sinagogilor

Ce poate fi mai copleşitor decât să ştii că în ultima zi a Sărbătorii Sukkot te afli fix în Oraşul celor trei sinagogi, toate cu o vechime considerabilă, toate renovate impecabil şi redate circuitului turistic sau serviciilor de cult, aşa cum nu există în niciun oraş din România.

Mai mult decât atât, una dintre acestea, **Sinagoga Ortodoxă Aacvas Rein**, nu de mult timp, găzduieşte ***Muzeul Evreilor din Oradea***, un proiect de asemenea unic şi extrem de util tuturor celor care vor să arunce o privire în trecutul acestei urbe.

Programul încărcat al acestei zile nu mi-a permis să zăbovesc atât cât aş fi vrut la acest muzeu, cu atât mai mult cu cât am ţinut neapărat să trec pragul şi celorlalte sinagogi, respectiv **Sinagoga Ortodoxă Hevra Sas** şi impresionanta **Sinagogă Neologă Zion**, cea mai mare sinagogă neologă din sud-estul Europei.

Asemenea sutelor de turişti, nu neapărat evrei, care vizitează aceste edificii istorice şi religioase, sunt convins că istoria ar fi incompletă fără minima cunoaştere a rolului jucat de-a lungul vremii de comunităţile evreieşti în urbele ţării noastre...

Sinagoga din Cetate

Dacă tot m-a găsit în Timişoara evenimentul naţional **Noaptea Sinagogilor Deschise**, măcar că dimineaţă plec spre Oradea, am decis să trec pragul unei sinagogi situată în apropierea hotelului unde dorm, construită între anii 1863-1865 în stil arhitectural cu elemente maure, aşadar interesant de văzut...

Interesant de văzut s-a dovedit a fi nu doar impresionanta clădire, ci şi un concert (mă rog, de ascultat) găzduit de sinagogă şi susţinut de maeştrii Ovidiu Rusu şi Traian Moldoveanu pe care, evident, l-am şi urmărit încântat până la final...

UPDATE *Am plasat în primele comentarii ale acestei postări o mică demonstraţie video a acestui remarcabil concert pentru suflet*

Hag Purim Sameah!

Ei bine, dacă viaţa e ca o navigare în furtuni, după cum zicea Lucio D'Ambra, este evident că aseară am fost şi fericit şi onorat să pot acosta pentru câteva ceasuri pe o insulă inundată de Purim (cea mai veselă sărbătoare evreiască), aşa cum s-a dovedit a fi Templul Coral din Bucureşti.
Iar reîntâlnirea cu un vechi prieten şi valoros mentor, deghizat în cel mai de treabă pirat din lume, desigur doar cu această ocazie (Prim-rabinul României, Rafael Shaffer), a umplut paharul bunei inspiraţii pentru acest popas...

Un articol util mai ales pentru prietenii neevrei:

https://www.agerpres.ro/.../celebrarea-purim-5782-la...

https://www.agerpres.ro/culte/2022/03/17/celebrarea-purim-5782-la-templul-coral-din-bucuresti-dedicata-in-acest-an-poporului-ucrainean--885906?fbclid=IwAR2y8b7

Scurtă notă biografică:

Marian Miron s-a născut în data de 15 Mai 1966 în Ploieşti, oraş în care locuieşte şi în prezent. Este căsătorit şi are doi copii, un băiat de 23 de ani şi o fată cu doi ani mai mare.

Deşi are pregătire de jurnalist, în anii ’90 colaborând cu mai multe publicaţii fondate şi conduse de Ion Cristoiu, nu s-a consacrat niciodată total acestei vocaţii.Este pasionat de călătorii şi de citit, aşa cum chiar el se destăinuie într-o postare pe pagina sa de socializare: *“Vorbind strict de hobby-uri, când nu călătoresc, citesc. În fond, şi asta este tot o călătorie, a minţii, desigur. Mă aplec avid asupra cărţilor istorice, filozofice, religioase şi de călătorie. Culeg de aici informaţie, înţelepciune, spiritualitate şi delectare sufletească. Evident, sunt încântat şi de alte genuri literare.”*

Dintr-o altă postare aflăm că bunicii din partea tatălui său au fost oameni încercaţi, trăind la limita pericolului de a fi deportaţi, pe vremea când locuiau în oraşul Suceava: *„Suceava, oraşul bunicilor mei. Ce-i drept, impropriu zis oraşul bunicilor mei. Ei au trăit aici foarte puţin, mai exact până în ziua când, datorită politicii regimului legionar din 1941, li s-au confiscat propietăţile şi, pentru a scăpa de deportare, s-au mutat în altă localitate, schimbându-şi numele, şi de unde nu s-au mai întors niciodată în Suceava. Nu mai am nici alte rude în Suceava, unele au pierit în Transnistria, altele au emigrat legal în anii 50, punând umărul la dezvoltarea noului stat Israel iar altele, puţine, pe care le vizitam când eram copil, s-au stins între timp, fie-le memoria binecuvântată!"*